

ทัศนคติทางอ้อมของกลุ่มชาติพันธุ์มลายูปัตานี
ต่อผู้พูดภาษามลายูปัตานีและผู้พูดภาษาไทยมาตรฐาน

Indirect Measure of Attitudes of Patani Malay Ethnic Group
toward Patani Malay Speakers and Standard Thai Speakers

Received: 6 June, 2019

Revised: 15 December, 2019

Accepted: 3 April, 2020

นันทนา วงษ์ไทย¹

Nuntana Wongthai

Abstract

The study aims to investigate the attitudes of Patani Malay ethnic group toward Patani Malay speakers and Standard Thai speakers by applying the matched-guise technique. Three hundred and sixty male and female Patani Malays living in Pattani Province, Yala Province, and Narathiwat Province participated in this study. The participants heard four stimulus voices recorded from 2 guise speakers (one male and one female). Both guise speakers read the same passage, one in Patani Malay and another one in standard Thai. The participants evaluated each speaker's characteristics from the voice they heard in the evaluation form. The results show that the participants evaluated every characteristic of both guise speakers in high level except the characteristic "aggressive", which is rated in low level. However, the standard Thai guise speakers are rated better than the Patani Malay ones in every characteristic, even the characteristic "aggressive", which is rated in

¹ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สาขาวิชาภาษาศาสตร์ ศูนย์บัณฑิตศึกษา คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประเทศไทย

Assistant Professor, Ph.D., in Linguistics, Center of Graduate Studies, Faculty of Humanities, Srinakharinwirot University, Thailand

Corresponding Author: E-mail: nuntanaw@g.swu.ac.th

low level gets lower scores. The results also show that the Patani Malay ethnic group of both sexes and ages give highly positive evaluation toward standard Thai speakers. This findings entail that they also have positive attitudes toward standard Thai variety, which is the national variety in Thailand. According to the principle of attitudes toward language, language relates to speakers, therefore, the attitudes toward language speakers means the attitudes toward the language itself.

Keywords: attitudes toward language, Patani Malay, Patani Malay ethnic group, standard Thai

บทคัดย่อ

การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาทัศนคติทางอ้อมต่อผู้พูดภาษามลายูปัตตานีและผู้พูดภาษาไทยมาตรฐานของกลุ่มชาติพันธุ์มลายูปัตตานีโดยใช้เทคนิคการพรางเสียงคู่ (matched-guise technique) กลุ่มตัวอย่างคือ กลุ่มชาติพันธุ์มลายูปัตตานีเพศชายและเพศหญิงจำนวน 360 คน ที่อาศัยอยู่ในจังหวัดปัตตานี ยะลา และนราธิวาส วิธีการเก็บข้อมูลเป็นการให้กลุ่มตัวอย่างฟังเสียงพูด 4 เสียง จากผู้พูด 2 คน เพศหญิง 1 คน เพศชาย 1 คน ผู้พูดแต่ละคนจะพูดข้อความเดียวกันโดยใช้ภาษามลายูปัตตานีและภาษาไทยมาตรฐาน กลุ่มตัวอย่างประเมินเสียงพูดที่ได้ยินตามคุณลักษณะต่าง ๆ ที่ระบุในแบบประเมินค่า ผลการศึกษาพบว่า ในภาพรวมกลุ่มตัวอย่างประเมินคุณลักษณะของผู้พูดภาษามลายูปัตตานีและภาษาไทยมาตรฐานในระดับมากทุกคุณลักษณะ ยกเว้นคุณลักษณะ “รุนแรง” ที่ประเมินในระดับน้อย กลุ่มตัวอย่างประเมินผู้พูดภาษาไทยมาตรฐานว่ามีคุณลักษณะต่าง ๆ สูงกว่าผู้พูดภาษามลายูปัตตานีในทุกด้าน ส่วนคุณลักษณะ “รุนแรง” ที่ประเมินในระดับน้อยก็ได้รับค่าคะแนนที่ต่ำกว่า ผลการศึกษายังแสดงให้เห็นได้อย่างชัดเจนด้วยค่าคะแนนเฉลี่ยที่พบว่า กลุ่มชาติพันธุ์มลายูปัตตานีทุกเพศและทุกช่วงอายุมีทัศนคติที่ดีต่อผู้พูดภาษาไทยมาตรฐานดีเป็นอย่างมาก ซึ่งสิ่งนี้แสดงนัยให้เข้าใจได้ว่า เมื่อมีทัศนคติที่ดีต่อผู้พูดภาษาไทยมาตรฐาน ย่อมมีทัศนคติที่ดีต่อภาษาไทยมาตรฐาน ซึ่งก็เป็นภาษาราชการของประเทศด้วย ตามหลักการและแนวคิดที่ทัศนคติต่อภาษาที่กล่าวว่าภาษามีความสัมพันธ์กับตัวผู้พูด ทัศนคติต่อผู้พูดภาษาจึงหมายถึงทัศนคติที่มีต่อภาษานั้น ๆ ด้วย

คำสำคัญ: ทัศนคติต่อภาษา ภาษามลายูปัตตานี ชาติพันธุ์มลายูปัตตานี ภาษาไทยมาตรฐาน

บทนำ

ปัญหา 3 จังหวัดชายแดนใต้ ซึ่งเกิดจากความหลากหลายทางภาษาและวัฒนธรรม ยังคงเป็นปัญหาเรื้อรังในสังคมไทย ปัญหาดังกล่าวส่งผลกระทบต่อความมั่นคงของประเทศ ความรู้สึกด้านลบของประชากรในประเทศด้วยกันเอง และยังมีส่วนสำคัญกับการสร้างความสมานฉันท์ของคนในชาติ ยิ่งไปกว่านั้น ยังส่งผลกระทบต่อสายตาของประเทศต่าง ๆ ในโลกที่มีต่อประเทศไทยอีกด้วย

ความแตกต่างที่สำคัญอย่างหนึ่งซึ่งมีผลต่อการเสริมสร้างความเข้าใจอันดีระหว่างกันของคนในพื้นที่ 3 จังหวัดชายแดนใต้กับภูมิภาคอื่น ๆ ของประเทศไทย คือ ภาษา Premssrirat et al. (2004, p. 187) กล่าวว่า ภาษาที่นิยมใช้ในชีวิตประจำวันใน 3 จังหวัดชายแดนใต้ คือ ภาษามลายูปัตตานี ซึ่งเป็นภาษาที่ใช้ในพื้นที่ที่เป็นอาณาเขตของรัฐปัตตานี ในอดีต ซึ่งมีอาณาเขตครอบคลุมพื้นที่จังหวัดปัตตานี ยะลา นราธิวาส และบางอำเภอในจังหวัดสงขลา ได้แก่ เกาะนฤเพท นาทวี และสะบ้าย้อย (Royal Institute of Thailand, 2010) กลุ่มชาติพันธุ์ที่ใช้ภาษามลายูปัตตานีในการสื่อสารในชีวิตประจำวันเรียกว่ากลุ่มชาติพันธุ์มลายูปัตตานี

อย่างไรก็ดี ภาษามลายูปัตตานีไม่ใช่เพียงภาษาเดียวที่กลุ่มชาติพันธุ์มลายูปัตตานี ใช้การสื่อสารในชีวิตประจำวัน เนื่องจากประเทศไทยมีภาษาไทยมาตรฐาน (ภาษาไทยกรุงเทพฯ) เป็นภาษาประจำชาติ กลุ่มชาติพันธุ์มลายูปัตตานีจึงมีการใช้ภาษาไทยมาตรฐาน ในระบบการศึกษาและการติดต่อราชการ นอกจากนี้ ภาษาไทยมาตรฐานยังแทรกซึมเข้าไปในกลุ่มชาติพันธุ์ดังกล่าวผ่านทางสื่อต่าง ๆ เช่น รายการโทรทัศน์ หนังสือพิมพ์ อย่างไรก็ตาม Premssrirat et al. (2007, p. 44) ได้ศึกษาทัศนคติต่อภาษาของคนไทยมุสลิมที่พูดภาษามลายูปัตตานี ซึ่งเป็นคนที่อาศัยอยู่ในจังหวัดปัตตานี ยะลา และนราธิวาส พบว่ากลุ่มตัวอย่างมีทัศนคติทางบวกกับภาษามลายูถิ่นมากที่สุด ผลการศึกษาในส่วนของ การสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับความต้องการของกลุ่มตัวอย่างที่มีต่อภาษามลายูถิ่นแสดงให้เห็นว่าต้องการรักษาภาษาถิ่นของตนไว้เนื่องจากเยาวชนพูดน้อยลง และมีการปน ภาษาไทยในภาษามลายูถิ่นมากขึ้น

อย่างไรก็ดี งานวิจัยดังกล่าวใช้วิธีการเก็บข้อมูลจากแบบสอบถาม ซึ่งเรียกว่า การศึกษาทัศนคติทางตรง ที่มีข้อดีคือทำให้ได้คำตอบอย่างชัดเจน เพราะมีการกำหนด สถานการณ์และคำถามไว้เพื่อนำไปสอบถามกับผู้ให้ข้อมูล แต่ก็มีข้อด้อยตามที่ Holmes (2013, p. 421) ได้กล่าวว่าอาจจะทำให้ได้คำตอบที่ไม่ตรงกับความจริง การศึกษาทัศนคติ ต่อภาษายังสามารถทำได้อีกวิธีหนึ่งคือ การศึกษาทัศนคติทางอ้อม หรือเรียกว่า เทคนิค พรางเสียงคู่ (Matched-guise technique) ที่ทำให้ทราบถึงทัศนคติของผู้ให้ข้อมูลต่อ

คุณลักษณะต่าง ๆ ของผู้พูดภาษาดังกล่าวด้วยวิธีการให้ผู้ให้ข้อมูลฟังเสียงสองภาษาที่ต้องการศึกษา โดยเสียงนั้นจะต้องมาจากผู้พูดคนเดียวกันที่สามารถออกเสียงสองภาษาดังกล่าวได้อย่างเป็นธรรมชาติโดยที่ผู้ให้ข้อมูลไม่รู้ว่าเป็นคน ๆ เดียวกัน เมื่อผู้ให้ข้อมูลได้ฟังเสียงแล้ว ผู้ให้ข้อมูลจะทำแบบประเมินลักษณะต่าง ๆ เกี่ยวกับตัวผู้พูดภาษาทั้งสองเพื่อแสดงทัศนคติที่ตนมีต่อผู้พูดภาษานั้น ๆ ซึ่งข้อมูลเช่นนี้ไม่สามารถเข้าถึงได้ด้วยวิธีการศึกษาทัศนคติทางตรง

ผู้วิจัยจึงต้องการศึกษาทัศนคติของกลุ่มชาติพันธุ์มลายูปาดานีที่มีต่อภาษาของตนเองและภาษาไทยมาตรฐานในด้านคุณลักษณะต่าง ๆ ของผู้พูดภาษาดังกล่าว ซึ่งเป็นหัวข้อที่ยังไม่เคยมีการศึกษามาก่อน ผลการวิจัยที่ได้จะทำให้เข้าใจทัศนคติที่กลุ่มชาติพันธุ์นี้มีต่อภาษามลายูปาดานี ซึ่งเป็นภาษาของกลุ่มชาติพันธุ์ และภาษาไทยมาตรฐานซึ่งเป็นภาษาประจำชาติและใช้ในแวดวงการศึกษา การติดต่อราชการ และการรับรู้ข้อมูลข่าวสารต่าง ๆ และทำให้ภาพเกี่ยวกับปัญหาภาษาใน 3 จังหวัดชายแดนใต้มีความสมบูรณ์ขึ้น อันจะนำไปสู่ความเข้าใจอย่างถูกต้องของภาครัฐและทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องในการดำเนินการสร้างความสมานฉันท์ผ่านการสื่อสารที่เหมาะสมและเห็นถึงความสำคัญของอัตลักษณ์ของคนในพื้นที่ และสามารถนำผลที่ได้ไปใช้ในการวางแผนภาษา รวมถึงใช้ในการพิจารณาประกอบการจัดทำนโยบายภาษาแห่งชาติต่อไป

วัตถุประสงค์ของการศึกษา

1. เพื่อศึกษาทัศนคติทางอ้อมของกลุ่มชาติพันธุ์มลายูปาดานีที่มีต่อผู้พูดภาษามลายูปาดานีและผู้พูดภาษาไทยมาตรฐาน
2. เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบทัศนคติทางอ้อมของกลุ่มชาติพันธุ์มลายูปาดานีเพศชายและเพศหญิงในจังหวัดปัตตานี จังหวัดยะลา และจังหวัดนราธิวาสที่มีต่อผู้พูดภาษามลายูปาดานีและผู้พูดภาษาไทยมาตรฐาน
3. เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบทัศนคติทางอ้อมของกลุ่มชาติพันธุ์มลายูปาดานีที่มีอายุต่างกันในจังหวัดปัตตานี จังหวัดยะลา และจังหวัดนราธิวาสที่มีต่อผู้พูดภาษามลายูปาดานีและผู้พูดภาษาไทยมาตรฐาน

สมมติฐานของการศึกษา

1. กลุ่มชาติพันธุ์มลายูปาตานีทั้งเพศชายและเพศหญิงในจังหวัดปัตตานี จังหวัดยะลา และจังหวัดนราธิวาสมีทัศนคติต่อผู้พูดภาษามลายูปาตานีดีกว่าผู้พูดภาษาไทยมาตรฐาน
2. กลุ่มชาติพันธุ์มลายูปาตานีที่มีอายุน้อยมีทัศนคติต่อผู้พูดภาษาไทยมาตรฐานดีกว่าผู้พูดภาษามลายูปาตานี

วิธีการศึกษา

ในส่วนนี้จะกล่าวถึงแนวคิดที่ใช้ในการศึกษาและการเก็บรวบรวมข้อมูล

1. แนวคิดที่ใช้ในการศึกษา

ทัศนคติต่อภาษา หมายถึง ความรู้สึกหรือความคิดเห็นที่ผู้ใช้ภาษามีต่อภาษาใดภาษาหนึ่ง มีทั้งแง่บวกและแง่ลบ ซึ่งมีผลต่อการเรียนและการใช้ภาษา ถ้าผู้เรียนมีความรู้สึกที่ดีต่อภาษาก็จะศึกษาได้เร็ว รู้สึกว่าภาษาไม่ยากและเห็นคุณค่าของภาษา เช่น เข้าใจว่าภาษาสามารถช่วยยกสถานะภาพทางสังคมได้ ทัศนคติต่อภาษายังมีผลกับความเข้าใจชนชาติที่ใช้ภาษานั้น ๆ ด้วย การวัดทัศนคติหรือเจตคติต่อภาษาสามารถให้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ในการเรียนการสอน การวางแผนพัฒนาหลักสูตรการสอนภาษาต่างประเทศหรือภาษาที่สอง และการวางนโยบายภาษา (Royal Institute of Thailand, 2010, p. 236)

Prasithrathsint (1989, pp. 50-51) ได้ให้นิยามของทัศนคติต่อภาษาว่า หมายถึง ค่านิยมหรือความคิดเห็นเกี่ยวกับฐานะ ความถูกต้อง ความบริสุทธิ์ของภาษาใดภาษาหนึ่ง ทัศนคติต่อภาษาเป็นเรื่องของสังคม เพราะหากพิจารณาจากโครงสร้างหรือลักษณะทางภาษาแล้ว เราไม่อาจกล่าวได้ว่าภาษาหนึ่งสูงและไพเราะกว่าอีกภาษาหนึ่ง ทุกภาษาต่างก็มีโครงสร้างและคุณสมบัติในตัวของมันเอง การที่คนคิดว่าภาษาใดสูงหรือต่ำเพราะนำเอาภาษาไปผูกกับตัวผู้พูด นอกจากนี้ ทัศนคติต่อภาษายังรวมทัศนคติที่มีต่อผู้พูดภาษานั้น ๆ ไว้ด้วย

โดยสรุป ทัศนคติต่อภาษา หมายถึง ความคิดเห็นที่เกิดจากความรู้สึกและค่านิยมของผู้ใช้ภาษาที่มีต่อภาษาใดภาษาหนึ่ง เกิดขึ้นได้ทั้งในแง่บวกและแง่ลบ ความคิดเห็นที่เกิดขึ้นดังกล่าวยังมีผลต่อผู้พูดภาษานั้น ๆ ด้วย

Holmes (2008, p. 418) แบ่งวิธีการศึกษาทัศนคติต่อภาษาออกเป็น 3 วิธี คือ การสังเกตการถามอย่างตรงไปตรงมา และการเก็บข้อมูลแบบอ้อม ซึ่งวิธีที่ 2 และวิธีที่ 3 นั้น สอดคล้องกับที่ Garrett (2010) ได้กล่าวถึงวิธีการศึกษาทัศนคติต่อภาษา โดยออกเป็น 2 ประเภท คือ การศึกษาทัศนคติทางตรงและการศึกษาทัศนคติทางอ้อม การศึกษาทัศนคติทางตรง คือ การถามผู้ให้ข้อมูลอย่างชัดเจนเกี่ยวกับภาษาที่ต้องการศึกษา ตัวอย่างคำถาม

เช่น สถานการณ์การใช้ภาษา เหตุผลที่เลือกใช้ภาษานั้น แนวโน้มที่จะใช้ภาษานั้น ความรู้สึก ภูมิใจเมื่อใช้ภาษานั้น ส่วนการศึกษาทัศนคติทางอ้อมไม่ได้ถามคำถามกับผู้ให้ข้อมูลที่ชัดเจน เหมือนแบบทางตรง แต่เป็นการให้ผู้ให้ข้อมูลฟังเสียงภาษาที่ต้องการศึกษา แล้วให้ตอบว่า ผู้พูดภาษานั้นมีลักษณะต่าง ๆ เช่น นิสัย รูปร่าง ฐานะอย่างไร การศึกษาทัศนคติทางอ้อม เรียกได้อีกอย่างหนึ่งว่า การพรางเสียงคู่ (Matched-guise technique)

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ในการวัดทัศนคติทางอ้อมต่อภาษา ผู้วิจัยใช้วิธีการพรางเสียงคู่ และประยุกต์แนวคิด semantic differential method (Osgood et al., 1957) มาใช้ในงานวิจัย โดยแนวคิดนี้เป็นแนวคิดที่แต่แรกเริ่มใช้ในการศึกษาความหมายชวนคะนิง (affective meaning) ซึ่งเป็นความหมายเกิดจากการได้ยินคำนั้น เช่น ในภาษาไทย เมื่อได้ยินคำว่า ท้อ ซึ่งหมายถึงผลไม้ชนิดหนึ่ง จะทำให้นึกถึงคำว่า ท้อ ที่มีความหมายว่า หมดหวัง ท้อแท้ เนื่องจากคำว่า ท้อ มีมากกว่า 1 ความหมาย ประเภทของความหมายชวนคะนิงนี้เกี่ยวข้องกับความรู้สึกและทัศนคติของผู้ใช้ภาษา ซึ่งมีความเกี่ยวข้องกับความเชื่อและวัฒนธรรมในสังคม ในการศึกษาของออสกู๊ด (Osgood, 1952; as cited in Crystal, 1992, p. 103) ได้ให้กลุ่มตัวอย่างให้คะแนนค่าต่าง ๆ จากระดับของความรู้สึกที่มีต่อคำนั้น โดยมีมาตรประเมินค่าแบบ 7 ระดับคะแนน เช่น เมื่อได้ยินคำว่า car มีความรู้สึกอย่างไร

2. การสร้างเครื่องมือวิจัย

งานวิจัยนี้ใช้เครื่องมือ 2 ชนิด ได้แก่ 1) เสียงพูดภาษามลายูปัตตานีและภาษาไทยมาตรฐาน และ 2) แบบประเมินค่าเพื่อวัดทัศนคติต่อภาษา

ในการสร้างเครื่องมือชนิดแรก ผู้วิจัยติดต่อเจ้าของภาษามลายูปัตตานี 2 คน แบ่งเป็นเพศชาย 1 คน และเพศหญิง 1 คน เพื่อขอบันทึกเสียงภาษามลายูปัตตานีและภาษาไทยมาตรฐาน โดยผู้ให้เสียง 2 คนดังกล่าวจะต้องเป็นผู้ที่สามารถออกเสียงภาษามลายูปัตตานีและภาษาไทยมาตรฐานได้อย่างเป็นธรรมชาติ ส่วนข้อความที่เลือกให้เจ้าของภาษาออกเสียงนั้น ผู้วิจัยกำหนดให้เป็นข้อความเกี่ยวกับไข่ ซึ่งเป็นอาหารที่บริโภคกันอยู่ในชีวิตประจำวัน เนื่องจาก มีความเป็นกลาง ไม่เกี่ยวข้องกับความเชื่อหรือวัฒนธรรมที่จะส่งผลต่อทัศนคติของกลุ่มชาติพันธุ์นี้

ข้อความมีดังนี้

“ในสมัยก่อนเรานิยมเลี้ยงเป็ดกันเป็นปกติธรรมดาตามธรรมชาติ คนจึงนิยมไข่เป็ดมากกว่า แต่ตอนนี้ที่คนนิยมไข่ไก่เป็นเพราะว่าการผลิตไข่ไก่นั้นทำเป็นธุรกิจทำเป็นฟาร์ม ค่อนข้างชัดเจน การเลี้ยงดูก็ชัดเจน คนจึงหันมานิยมไข่ไก่มากกว่า ทำให้อาหารส่วนใหญ่ก็มักจะใช้ไข่ไก่”

หลังจากบันทึกเสียงเสร็จ ผู้วิจัยจะนำไปสอบถามจากเจ้าของภาษามลายูปัตตานี และเจ้าของภาษาไทยที่ใช้ภาษาไทยมาตรฐานในชีวิตประจำวัน ว่าเป็นการออกเสียงที่เป็นธรรมชาติหรือไม่ หากเจ้าของภาษาฟังแล้วมีความเห็นว่าเสียงที่บันทึกไว้ไม่เป็นธรรมชาติ ผู้วิจัยจะจัดหาผู้ให้เสียงใหม่ จนกว่าจะได้รับการยอมรับจากเจ้าของภาษา

ในส่วนของ การออกแบบประเมินค่าเพื่อวัดทัศนคติต่อภาษา แบบประเมินค่า จะแบ่งออกเป็น 2 ส่วน คือ ข้อมูลส่วนตัวของกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งจะเกี่ยวกับเพศ อายุ ภาษาแม่ ที่อยู่ และมาตรประเมินค่าแบบ 5 ระดับคะแนน (1-5 แบ่งออกเป็น 5 หมายถึง เห็นด้วยมากที่สุด 4 หมายถึง เห็นด้วยมาก 3 หมายถึง เห็นด้วยปานกลาง 2 หมายถึง เห็นด้วยน้อย และ 1 หมายถึง เห็นด้วยน้อยที่สุด/ไม่เห็นด้วย) ในแบบประเมินค่าจะระบุ คุณลักษณะต่าง ๆ (บุคลิกลักษณะและสถานภาพ) ที่มีความหมายตรงข้ามกัน (เช่น ขยัน/ขี้เกียจ ฐานะดี/ยากจน) เพื่อวัดทัศนคติของกลุ่มตัวอย่างที่มีต่อคุณลักษณะดังกล่าวของผู้พูดทั้งสองภาษา หลังจากที่ได้ยินเสียง

คุณลักษณะต่าง ๆ ที่ใช้ในการวัดทัศนคติในการศึกษาครั้งนี้ได้มาจากการประยุกต์แนวคิดของ Lambert et al. (1960) ที่ให้ผู้ฟังประเมินผู้พูดจากเสียงที่ได้ยินใน 3 มิติ ได้แก่ ความเหนือกว่า (superiority) ประกอบด้วยคุณลักษณะ เช่น มีศักดิ์ศรี ฉลาด มีความสามารถ ความน่าดึงดูดใจทางสังคม (social attractiveness) เช่น ความเป็นมิตร ความน่าไว้วางใจ) ความไม่อยู่นิ่ง (dynamism) เช่น ความกระตือรือร้น ความสดใสมีชีวิตชีวา (liveliness) โดยผู้วิจัยได้สัมภาษณ์คนกรุงเทพฯ เพศชาย 5 คน และเพศหญิง 5 คน และกลุ่มชาติพันธุ์มลายูปัตตานี เพศชาย 5 คน และเพศหญิง 5 คน อายุประมาณ 25 – 40 ปีว่ามีความรู้สึกต่ออีกฝ่ายอย่างไร คำถามที่ผู้วิจัยใช้ในการสัมภาษณ์เพื่อค้นหาทัศนคติที่มีต่อตัวบุคคลดังกล่าวคือ “คุณคิดว่าคนกรุงเทพฯ/คนใน 3 จังหวัดชายแดนใต้เป็น คนอย่างไร มีลักษณะอย่างไร” การสัมภาษณ์ทำให้ผู้วิจัยได้คุณลักษณะที่ตรงกับทัศนคติที่เกิดขึ้นจริงมาประกอบในงานวิจัยครั้งนี้ และทำให้มีคุณลักษณะในแบบประเมินค่าทั้งสิ้น 12 คุณลักษณะ ได้แก่ รักพวกพ้อง มีน้ำใจ ขยัน ทันสมัย เครื่องศาสนา มีการศึกษา เป็นมิตร รุนแรง ฐานะดี ฉลาด มีเหตุผล และจริงใจ

3. การกำหนดพื้นที่การวิจัย

พื้นที่การวิจัยในการศึกษาครั้งนี้ คือ จังหวัดปัตตานี ยะลา และนราธิวาส

4. การกำหนดกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างเป็นคนชาติพันธุ์มลายูปัตตานีที่อาศัยอยู่ในจังหวัดปัตตานี ยะลา และนราธิวาสในเขตอำเภอเมืองและอำเภออื่น ๆ แบ่งเป็นช่วงอายุระหว่าง 20 – 30 ปี

ช่วงอายุระหว่างอายุ 40 – 50 ปี และ ช่วงอายุ 60 ปีขึ้นไป ด้วยวิธีการสุ่มแบบเจาะจง (Purposive sampling) จังหวัดละ 120 คน แบ่งเป็นเพศชาย 60 คน และเพศหญิง 60 คน ช่วงอายุละ 20 คน รวมจำนวนกลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 360 คน เกณฑ์ในการเลือกกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ 1) มีเชื้อสายมลายูปัตตานี 2) ไม่เคยย้ายภูมิลำเนาไปอาศัยอยู่ที่อื่น 3) สามารถสื่อสารภาษามลายูปัตตานีและภาษาไทยมาตรฐานได้

5. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยนำเครื่องมือวิจัย ได้แก่ ข้อมูลเสียงและแบบประเมินค่าไปใช้สอบถามทัศนคติจากกลุ่มตัวอย่าง โดยมีการทำวิจัยนำร่องเพื่อทดลองเก็บข้อมูลเบื้องต้นและเตรียมพร้อมทั้งกับปัญหาที่อาจเกิดขึ้นในขณะดำเนินการเก็บข้อมูล

ในการเก็บข้อมูล ผู้วิจัยมีสามที่ใช้ภาษามลายูปัตตานีเป็นภาษาแม่ช่วยในการอธิบายการทำแบบสอบถามทั้ง 2 ส่วนให้กับกลุ่มตัวอย่าง และคอยซักถามในประเด็นที่ต้องการข้อมูลเพิ่มเติม เพื่อให้กลุ่มตัวอย่างรู้สึกเป็นกันเอง และมีอิสระทางความคิดสามารถคิดและตอบคำถามเป็นภาษาแม่ของตนได้ โดยไม่ถูกแทรกแซงจากภาษาไทยมาตรฐาน

เมื่อกลุ่มตัวอย่างเข้าใจการทำแบบสอบถาม รวมถึงความหมายของคุณลักษณะต่าง ๆ ที่ปรากฏในแบบสอบถามเป็นอย่างดีแล้ว ผู้วิจัยจะเปิดข้อมูลเสียงให้ฟังก่อน 1 ครั้ง และให้กลุ่มตัวอย่างประเมินค่าทัศนคติของตนในการฟังเสียงที่เปิดในครั้งที่ 2

การวิเคราะห์ข้อมูล

เมื่อได้ข้อมูลทัศนคติต่อภาษามลายูปัตตานีและภาษาไทยมาตรฐานจากกลุ่มตัวอย่างแล้ว ผู้วิจัยนำมาหาค่าเฉลี่ย (mean) ของคุณสมบัติแต่ละข้อและผลรวมค่าเฉลี่ยทั้งหมดตามเพศและอายุของกลุ่มตัวอย่าง ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลทัศนคติที่ได้จากผู้บอกภาษาด้วยการใช้เกณฑ์การตีความค่าคะแนน 1 – 5 ซึ่งเป็นตัวเลขที่แทนความเห็นด้วยของผู้บอกภาษาต่อคุณลักษณะต่าง ๆ จากน้อยที่สุดไปถึงมากที่สุด ดังนี้

คะแนน 1.00 - 1.49 หมายถึง เห็นด้วยน้อยที่สุด

คะแนน 1.50 - 2.49 หมายถึง เห็นด้วยน้อย

คะแนน 2.50 - 3.49 หมายถึง เห็นด้วยปานกลาง

คะแนน 3.50 - 4.49 หมายถึง เห็นด้วยมาก

คะแนน 4.50 - 5.00 หมายถึง เห็นด้วยมากที่สุด

ผลการศึกษา

1. การวิเคราะห์ทัศนคติทางอ้อมของกลุ่มชาติพันธุ์มลายูปาดานีที่มีต่อผู้พูดภาษามลายูปาดานีและผู้พูดภาษาไทยมาตรฐาน

ในส่วนนี้ผู้วิจัยจะนำเสนอทัศนคติทางอ้อมของกลุ่มชาติพันธุ์มลายูปาดานีที่มีต่อผู้พูดภาษามลายูปาดานีและผู้พูดภาษาไทยมาตรฐาน โดยแสดงภาพรวมของทัศนคติของกลุ่มชาติพันธุ์มลายูปาดานี ดังตาราง 1 และแยกตามจังหวัดต่าง ๆ ได้แก่ ปัตตานี ยะลา และนราธิวาส ดังตาราง 2

ตาราง 1

ภาพรวมของทัศนคติของกลุ่มชาติพันธุ์มลายูปาดานีที่มีต่อผู้พูดภาษามลายูปาดานีและผู้พูดภาษาไทยมาตรฐาน

คุณลักษณะต่าง ๆ	ทัศนคติของกลุ่มชาติพันธุ์มลายูปาดานี	
	ผู้พูดภาษามลายูปาดานี	ผู้พูดภาษาไทยมาตรฐาน
รักพวกพ้อง	3.89	4.02
มีน้ำใจ	3.92	4.10
ขยัน	4.13	4.15
ทันสมัย	4.13	4.22
เคร่งศาสนา	3.61	3.77
มีการศึกษา	4.07	4.12
เป็นมิตร	3.93	4.08
รุนแรง	1.79	1.67
ฐานะดี	3.51	3.69
ฉลาด	3.88	4.07
มีเหตุผล	4.14	4.23
จริงใจ	4.04	4.05
รวม	3.75	3.84

จากผลรวมค่าคะแนนเฉลี่ยในตารางที่ 2 จะเห็นได้ว่าทัศนคติที่กลุ่มชาติพันธุ์มลายูปาดานีมีต่อผู้พูดภาษาไทยมาตรฐานดีกว่าผู้พูดภาษามลายูปาดานี (3.84 ต่อ 3.75) นอกจากนี้ กลุ่มตัวอย่างยังให้ค่าคะแนนเฉลี่ยในทุกคุณลักษณะในระดับ “มาก” ยกเว้น

คุณลักษณะ “รุนแรง” ที่ผู้บอกภาษาให้คะแนนเฉลี่ยในระดับ “น้อย” ตรงกัน โดยผู้พูดภาษาไทยมาตรฐานได้คะแนนน้อยกว่าผู้พูดภาษามลายูปาตานี (1.67 และ 1.79) แสดงให้เห็นว่ากลุ่มชาติพันธุ์มลายูปาตานีมีทัศนคติต่อผู้พูดภาษาไทยมาตรฐานว่า “รุนแรง” น้อยกว่ากลุ่มชาติพันธุ์ของตน เมื่อพิจารณาค่าคะแนนเฉลี่ยของคุณลักษณะทั้งหมด จะเห็นได้ว่าคุณลักษณะที่ได้ค่าคะแนนเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรกเหมือนกันในผู้พูดภาษามลายูปาตานีและผู้พูดภาษาไทยมาตรฐาน คือ มีเหตุผล ขยัน ทันสมัย และคุณลักษณะที่ได้ค่าคะแนนเฉลี่ย 3 อันดับท้ายเหมือนกัน คือ เครื่องศาสนา ฐานะดี รุนแรง

ตาราง 2

ทัศนคติของกลุ่มชาติพันธุ์มลายูปาตานีในจังหวัดปัตตานี ยะลา และนราธิวาส ที่มีต่อผู้พูดภาษามลายู ปาตานีและผู้พูดภาษาไทยมาตรฐาน

คุณลักษณะ	ทัศนคติของกลุ่มชาติพันธุ์มลายูปาตานี					
	ปัตตานี		ยะลา		นราธิวาส	
	ผู้พูดภาษา มลายู ปาตานี	ผู้พูด ภาษาไทย มาตรฐาน	ผู้พูด ภาษา มลายู ปาตานี	ผู้พูด ภาษาไทย มาตรฐาน	ผู้พูด ภาษา มลายู ปาตานี	ผู้พูด ภาษาไทย มาตรฐาน
รักพวกพ้อง	4.00	4.10	3.92	4.07	3.76	3.90
มีน้ำใจ	3.90	4.12	4.08	4.23	3.77	3.94
ขยัน	4.16	4.17	4.31	4.34	3.92	3.93
ทันสมัย	4.19	4.25	4.35	4.36	3.83	4.04
เคร่งศาสนา	3.55	3.75	3.68	3.92	3.62	3.64
มีการศึกษา	4.12	4.17	4.34	4.23	3.76	3.96
เป็นมิตร	3.94	4.13	4.14	4.19	3.72	3.93
รุนแรง	1.70	1.65	1.64	1.59	2.04	1.77
ฐานะดี	3.51	3.72	3.55	3.65	3.48	3.70
ฉลาด	3.87	4.08	4.07	4.17	3.70	3.95
มีเหตุผล	4.13	4.22	4.29	4.33	4.01	4.15
จริงใจ	4.07	3.97	4.17	4.26	3.87	3.92
รวม	3.76	3.86	3.87	3.94	3.62	3.73

เมื่อวิเคราะห์ค่าคะแนนเฉลี่ยของทัศนคติของกลุ่มชาติพันธุ์มลายูปัตตานีที่มีต่อผู้พูดภาษามลายูปัตตานีและผู้พูดภาษาไทยมาตรฐานตามจังหวัด พบว่ากลุ่มตัวอย่างในทุกจังหวัดให้ค่าคะแนนเฉลี่ยกับผู้พูดภาษาไทยมาตรฐานสูงกว่าผู้พูดภาษามลายูปัตตานี นอกจากนี้ จะเห็นได้ว่ากลุ่มตัวอย่างให้ค่าคะแนนเฉลี่ยในคุณลักษณะต่าง ๆ ส่วนใหญ่ของผู้พูดภาษาไทยมาตรฐานสูงกว่าผู้พูดภาษามลายูปัตตานี โดยทัศนคติที่มีต่อผู้พูดทั้งสองภาษาส่วนใหญ่ได้ค่าคะแนนเฉลี่ยในระดับ “มาก” ทั้งหมด ยกเว้นคุณลักษณะ “รุนแรง” ที่ผู้บอกภาษาให้คะแนนเฉลี่ยในระดับ “น้อย” ตรงกัน โดยผู้พูดภาษาไทยมาตรฐานได้ค่าคะแนนเฉลี่ยน้อยกว่าผู้พูดภาษามลายูปัตตานี

เมื่อพิจารณาค่าคะแนนเฉลี่ยตามจังหวัด พบว่ากลุ่มตัวอย่างในจังหวัดปัตตานีให้ค่าคะแนนเฉลี่ยกับคุณลักษณะต่าง ๆ ของผู้พูดภาษามลายูปัตตานีน้อยกว่าผู้พูดภาษาไทยมาตรฐาน ยกเว้นคุณลักษณะ “จริงใจ” คุณลักษณะที่กลุ่มตัวอย่างให้ค่าคะแนนเฉลี่ย 3 อันดับแรกสูงสุดกับผู้พูดทั้งสองภาษาเหมือนกัน คือ ทนสมัย ขยัน มีเหตุผล ในส่วนของจังหวัดยะลา กลุ่มตัวอย่างในจังหวัดยะลาให้ค่าคะแนนเฉลี่ยกับคุณลักษณะต่าง ๆ ของผู้พูดภาษามลายูปัตตานีน้อยกว่าผู้พูดภาษาไทยมาตรฐาน ยกเว้นคุณลักษณะ “มีการศึกษา” คุณลักษณะที่ผู้บอกภาษาให้คะแนนสูงสุด 3 อันดับแรกกับผู้พูดทั้งสองภาษาเหมือนกันมี 2 คุณลักษณะ คือ ทนสมัย ขยัน กลุ่มตัวอย่างในจังหวัดนราธิวาสให้ค่าคะแนนเฉลี่ยกับคุณลักษณะต่าง ๆ ของผู้พูดภาษามลายูปัตตานีน้อยกว่าผู้พูดภาษาไทยมาตรฐานทุกด้าน นอกจากนี้ ยังให้ค่าคะแนนเฉลี่ยกับผู้พูดภาษามลายูปัตตานีในคุณลักษณะ “ฐานะดี” ในระดับ “ปานกลาง” คุณลักษณะที่กลุ่มตัวอย่างให้คะแนนสูงสุด 3 อันดับแรกกับผู้พูดทั้งสองภาษาตรงกัน คือ มีเหตุผล และคุณลักษณะที่ได้ค่าคะแนนเฉลี่ย 3 อันดับท้ายของผู้พูดภาษามลายูปัตตานีและผู้พูดภาษาไทยมาตรฐานจากกลุ่มตัวอย่างทุกจังหวัดเหมือนกัน คือ เครื่องศาสนา ฐานะดี และรุนแรง

2. เปรียบเทียบทัศนคติทางอ้อมของกลุ่มชาติพันธุ์มลายูปัตตานีเพศชายและเพศหญิงที่มีต่อผู้พูดภาษามลายูปัตตานีและผู้พูดภาษาไทยมาตรฐาน

ในส่วนนี้ผู้วิจัยจะแสดงภาพรวมของทัศนคติของกลุ่มชาติพันธุ์มลายูปัตตานีเพศชายและเพศหญิง ดังตาราง 3 และแยกตามจังหวัดต่าง ๆ ได้แก่ ปัตตานี ยะลา และนราธิวาส ดังตาราง 4

ตาราง 3

ภาพรวมของทัศนคติของกลุ่มชาติพันธุ์มลายูปาดานีเพศชายและเพศหญิงที่มีต่อผู้พูดภาษามลายูปาดานีและผู้พูดภาษาไทยมาตรฐาน

คุณลักษณะต่าง ๆ	ทัศนคติของกลุ่มชาติพันธุ์มลายูปาดานี			
	ภาษามลายูปาดานี		ภาษาไทยมาตรฐาน	
	ชาย	หญิง	ชาย	หญิง
รักพวกพ้อง	3.95	3.84	3.95	4.01
มีน้ำใจ	3.91	3.93	4.00	4.20
ขยัน	4.18	4.09	4.06	4.2
ทันสมัย	4.18	4.07	4.06	4.26
เคร่งศาสนา	3.53	3.71	3.72	3.82
มีการศึกษา	4.10	4.05	4.01	4.20
เป็นมิตร	4.00	3.86	4.03	4.14
รุนแรง	1.76	1.83	1.73	1.72
ฐานะดี	3.52	3.51	3.68	3.70
ฉลาด	3.87	3.89	3.97	4.16
มีเหตุผล	4.15	3.09	4.21	4.25
จริงใจ	4.06	4.02	3.98	4.11
รวม	3.76	3.65	3.78	3.89

จากผลรวมค่าคะแนนเฉลี่ยในตารางที่ 4 จะเห็นได้ว่ากลุ่มชาติพันธุ์มลายูปาดานีมีทัศนคติที่ดีกับผู้พูดภาษาไทยมาตรฐานมากกว่าผู้พูดภาษาของกลุ่มชาติพันธุ์ของตน โดยค่าคะแนนเฉลี่ยที่พบในเพศชายเปรียบเทียบระหว่างผู้พูดภาษาไทยมาตรฐานกับผู้พูดภาษามลายูปาดานีไม่แตกต่างกันมากนัก คือ 3.78 กับ 3.76 และค่าคะแนนเฉลี่ยที่พบในเพศหญิง คือ 3.89 กับ 3.65 อย่างไรก็ตาม กลุ่มตัวอย่างเพศชายให้ค่าคะแนนเฉลี่ยต่อคุณลักษณะ “ขยัน” และ “ทันสมัย” ในผู้พูดภาษาไทยมาตรฐานต่ำกว่าผู้พูดภาษามลายูปาดานี ในขณะที่เพศหญิงให้ค่าคะแนนเฉลี่ยของคุณลักษณะต่าง ๆ ทั้งหมดของผู้พูดภาษาไทยมาตรฐานสูงกว่าผู้พูดภาษามลายูปาดานี

ค่าคะแนนเฉลี่ยในตาราง 4 แสดงให้เห็นว่าคุณลักษณะทุกข้อได้ค่าคะแนนเฉลี่ยในระดับ “มาก” ยกเว้นคุณลักษณะ “รุนแรง” ที่ผู้บอกรายการให้คะแนนเฉลี่ยในระดับ “น้อย”

ตรงกัน โดยผู้พูดภาษาไทยมาตรฐานได้คะแนนน้อยกว่าผู้พูดภาษามลายูปาตานี แสดงให้เห็นว่ากลุ่มชาติพันธุ์มลายูปาตานีมีความคิดในด้านคุณลักษณะ “รุนแรง” ต่อผู้พูดภาษาไทยมาตรฐานดีกว่ากลุ่มชาติพันธุ์เดียวกัน

คุณลักษณะที่กลุ่มตัวอย่างเพศชายและเพศหญิงให้คะแนนสูงสุด 3 อันดับแรกต่อผู้พูดภาษามลายูปาตานีเหมือนกันมี 2 คุณลักษณะ คือ ทนสมัย และขยัน และคุณลักษณะที่ได้ค่าคะแนนเฉลี่ย 3 อันดับท้ายของผู้พูดภาษามลายูปาตานีและผู้พูดภาษาไทยมาตรฐานเหมือนกันมี 2 คุณลักษณะ คือ ฐานะดี และรุนแรง ส่วนคุณลักษณะที่กลุ่มตัวอย่างเพศชายและเพศหญิงให้คะแนนสูงสุด 3 อันดับแรกต่อผู้พูดภาษาไทยมาตรฐานเหมือนกันมี 2 คุณลักษณะ คือ ทนสมัย และมีเหตุผล และคุณลักษณะที่ได้ค่าคะแนนเฉลี่ย 3 อันดับท้ายต่อผู้พูดภาษาไทยมาตรฐานเหมือนกัน คือ เครื่องศาสนา ฐานะดี และรุนแรง

ตาราง 4

ทัศนคติของกลุ่มชาติพันธุ์มลายูปาดานีเพศชายและเพศหญิงในจังหวัดปัตตานี ยะลา และนราธิวาส ที่มีต่อผู้พูดภาษามลายูปาดานีและผู้พูดภาษาไทยมาตรฐาน

คุณลักษณะ	ปัตตานี				ยะลา				นราธิวาส			
	ผู้พูดภาษา มลายูปาดานี		ผู้พูดภาษาไทย มาตรฐาน		ผู้พูดภาษา มลายูปาดานี		ผู้พูดภาษาไทย มาตรฐาน		ผู้พูดภาษา มลายูปาดานี		ผู้พูดภาษาไทย มาตรฐาน	
	ชาย	หญิง	ชาย	หญิง	ชาย	หญิง	ชาย	หญิง	ชาย	หญิง	ชาย	หญิง
รักพวกพ้อง	3.96	4.05	3.85	4.11	4.00	3.84	4.09	4.05	3.89	3.64	3.92	3.88
มีน้ำใจ	3.81	4.00	3.88	4.36	4.10	4.07	4.19	4.27	3.83	3.72	3.93	3.96
ซื่อสัตย์	4.15	4.18	3.91	4.30	4.37	4.26	4.34	4.35	4.01	3.83	3.92	3.95
ทันสมัย	4.21	4.18	3.85	4.33	4.50	4.20	4.38	4.34	3.83	3.83	3.97	4.11
เคร่งศาสนา	3.45	3.65	3.60	3.90	3.59	3.77	3.83	4.00	3.57	3.73	3.73	3.55
มีการศึกษา	4.15	4.10	4.00	4.35	4.40	4.27	4.23	4.23	3.75	3.77	3.89	4.04
เป็นมิตร	4.06	3.81	3.95	4.31	4.18	4.10	4.16	4.21	3.77	3.67	3.97	3.89
รุนแรง	1.68	1.73	1.98	1.65	1.55	1.72	1.50	1.68	2.04	2.05	1.71	1.83
ฐานะดี	3.60	3.43	3.70	3.75	3.57	3.54	3.67	3.63	3.40	3.55	3.68	3.72
ฉลาด	3.83	3.91	3.86	4.30	4.05	4.08	4.17	4.17	3.73	3.67	3.89	4.01
มีเหตุผล	4.06	4.20	4.20	4.25	4.33	4.22	4.38	4.28	4.05	3.96	4.07	4.23
จริงใจ	4.03	4.11	3.76	4.18	4.30	4.05	4.33	4.19	3.84	3.91	3.86	3.98
รวม	3.74	3.77	3.71	3.98	3.91	3.84	3.93	3.95	3.64	3.61	3.71	3.76

เมื่อคูณผลรวมค่าเฉลี่ยของทัศนคติของกลุ่มชาติพันธุ์มลายูปัตตานีเพศชายและเพศหญิงในแต่ละจังหวัด จะพบว่าเพศชายในจังหวัดปัตตานีมีค่าคะแนนเฉลี่ยของทัศนคติต่อผู้พูดภาษาไทยมาตรฐานต่ำกว่าผู้พูดภาษามลายูปัตตานี (3.71 ต่อ 3.74) ในขณะที่เพศชายและเพศหญิงในจังหวัดอื่น ๆ มีค่าคะแนนเฉลี่ยของทัศนคติต่อผู้พูดภาษาไทยมาตรฐานสูงกว่า

เมื่อวิเคราะห์ค่าคะแนนเฉลี่ยรวมของทัศนคติของกลุ่มชาติพันธุ์มลายูปัตตานีที่มีต่อผู้พูดภาษามลายูปัตตานีและผู้พูดภาษาไทยมาตรฐานตามเพศในแต่ละจังหวัด พบว่ากลุ่มตัวอย่างทั้งเพศชายและเพศหญิงให้ค่าคะแนนเฉลี่ยในระดับมากทุกคุณลักษณะ ยกเว้นคุณลักษณะ “รุนแรงหรือก้าวร้าว” ที่กลุ่มตัวอย่างให้คะแนนเฉลี่ยในระดับ “น้อย” ตรงกัน โดยผู้พูดภาษาไทยมาตรฐานได้คะแนนน้อยกว่าผู้พูดภาษามลายูปัตตานี

เมื่อพิจารณาค่าคะแนนเฉลี่ยของแต่ละคุณสมบัติจากกลุ่มตัวอย่างในจังหวัดปัตตานี พบว่าส่วนใหญ่กลุ่มตัวอย่างให้ค่าคะแนนเฉลี่ยในระดับมาก ยกเว้นคุณลักษณะ “เคร่งศาสนา” ของผู้พูดภาษามลายูปัตตานีที่กลุ่มตัวอย่างเพศชายให้ค่าคะแนนเฉลี่ยที่ระดับ “ปานกลาง” (3.45) และคุณลักษณะ “ฐานะดี” ของผู้พูดภาษามลายูปัตตานีที่กลุ่มตัวอย่างเพศหญิงให้ค่าคะแนนเฉลี่ยที่ระดับ “ปานกลาง” (3.34) นอกจากนี้ กลุ่มตัวอย่างเพศชายยังให้ค่าคะแนนเฉลี่ยในคุณลักษณะ 6 คุณลักษณะของผู้พูดภาษาไทยมาตรฐานต่ำกว่าผู้พูดภาษามลายูปัตตานี ได้แก่ รักพวกพ้อง ชยัน ทนสมัย มีการศึกษา เป็นมิตร และจริงจัง และให้ค่าคะแนนเฉลี่ยของคุณลักษณะ “รุนแรง” ของผู้พูดภาษาไทยมาตรฐานสูงกว่าผู้พูดภาษามลายูปัตตานี

คุณลักษณะที่ผู้บอกภาษาเพศชายและเพศหญิงจังหวัดปัตตานีให้คะแนนสูงสุด 3 อันดับแรกต่อผู้พูดภาษามลายูปัตตานีเหมือนกัน คือ ทนสมัย ชยัน และมีเหตุผล ส่วนคุณลักษณะที่กลุ่มตัวอย่างเพศชายและเพศหญิงให้คะแนนสูงสุด 3 อันดับแรกต่อผู้พูดภาษาไทยมาตรฐานเหมือนกันมี 1 คุณลักษณะ คือ มีการศึกษา และคุณลักษณะที่ได้ค่าคะแนนเฉลี่ย 3 อันดับท้ายต่อผู้พูด 2 ภาษาเหมือนกัน คือ เคร่งศาสนา ฐานะดี และรุนแรง

ในส่วนของจังหวัดยะลา กลุ่มตัวอย่างทั้งเพศชายและเพศหญิงให้ค่าคะแนนเฉลี่ยในระดับมาก ทุกคุณลักษณะ ยกเว้นคุณลักษณะ “รุนแรง” ที่กลุ่มตัวอย่างให้คะแนนเฉลี่ยในระดับ “น้อย” ตรงกัน นอกจากนี้ กลุ่มตัวอย่างเพศชายให้ค่าคะแนนเฉลี่ยทัศนคติต่อผู้พูดภาษาไทยมาตรฐานในคุณลักษณะ “ทนสมัย มีการศึกษา และเป็นมิตร” ต่ำกว่าผู้พูดภาษามลายูปัตตานี และกลุ่มตัวอย่างเพศหญิงให้ค่าคะแนนเฉลี่ยทัศนคติต่อผู้พูดภาษาไทยมาตรฐานในคุณลักษณะ “มีการศึกษา” ต่ำกว่าผู้พูดภาษามลายูปัตตานี

คุณลักษณะที่ผู้บอกภาษาเพศชายและเพศหญิงจังหวัดยะลาให้คะแนนสูงสุด 3 อันดับแรกเหมือนกันต่อผู้พูดภาษามลายูปาตานีมี 2 คุณลักษณะ คือ มีการศึกษาและขยัน ส่วนคุณลักษณะที่ผู้บอกภาษาเพศชายและเพศหญิงให้คะแนนสูงสุด 3 อันดับแรกต่อผู้พูดภาษาไทยมาตรฐานเหมือนกัน คือ ขยัน ทนสมัย มีเหตุผล และคุณลักษณะที่ได้ค่าคะแนนเฉลี่ย 3 อันดับท้ายต่อผู้พูดทั้ง 2 ภาษา คือ เครื่องศาสนา ฐานะดี และรุนแรง

กลุ่มตัวอย่างกลุ่มชาติพันธุ์มลายูปาตานีในจังหวัดนราธิวาสทั้งเพศชายและเพศหญิงให้ค่าคะแนนเฉลี่ยในระดับมากทุกคุณลักษณะ ยกเว้นคุณลักษณะ “รุนแรง” ที่ผู้บอกภาษาให้คะแนนเฉลี่ยในระดับ “น้อย” ตรงกัน และคุณลักษณะ “ฐานะดี” ที่ผู้บอกภาษาเพศชายให้ค่าคะแนนเฉลี่ยระดับ “ปานกลาง” ต่อผู้พูดภาษามลายูปาตานี (3.40) อย่างไรก็ดี กลุ่มตัวอย่างเพศชายให้ค่าคะแนนเฉลี่ยต่อคุณสมบัติ “ขยัน” ต่อผู้พูดภาษาไทยมาตรฐานต่ำกว่าผู้พูดภาษามลายูปาตานี และกลุ่มตัวอย่างเพศหญิงให้ค่าคะแนนเฉลี่ยทัศนคติต่อคุณสมบัติ “เครื่องศาสนา” ต่ำกว่าผู้พูดภาษามลายูปาตานี

คุณลักษณะที่กลุ่มตัวอย่างเพศชายและเพศหญิงจังหวัดนราธิวาสให้คะแนนสูงสุด 3 อันดับแรกเหมือนกันต่อผู้พูดภาษามลายูปาตานีมี 2 คุณลักษณะ คือ มีเหตุผล และขยัน และคุณลักษณะที่ได้ค่าคะแนนเฉลี่ย 3 อันดับท้ายเหมือนกันของผู้พูดภาษามลายูปาตานี 2 คุณลักษณะ คือ ฐานะดี และรุนแรง ส่วนคุณลักษณะที่กลุ่มตัวอย่างเพศชายและเพศหญิงให้คะแนนสูงสุด 3 อันดับแรกเหมือนกันต่อผู้พูดภาษาไทยมาตรฐานมี 2 คุณลักษณะ คือ มีเหตุผล และทนสมัย และคุณลักษณะที่ได้ค่าคะแนนเฉลี่ย 3 อันดับท้ายเหมือนกันของผู้พูดภาษาไทยมาตรฐาน คือ คือ เครื่องศาสนา ฐานะดี และรุนแรง

3. เปรียบเทียบทัศนคติทางอ้อมของกลุ่มชาติพันธุ์มลายูปาตานีที่มีอายุต่างกันที่มีต่อผู้พูดภาษามลายูปาตานีและผู้พูดภาษาไทยมาตรฐานภาพรวมของทัศนคติของกลุ่มชาติพันธุ์มลายูปาตานีทั้ง 3 ช่วงอายุ ได้แก่ อายุ 20 – 30 ปี (ช่วงอายุที่ 1) อายุ 40 – 50 ปี (ช่วงอายุที่ 2) และอายุ 60 ปีขึ้นไป (ช่วงอายุที่ 3) นำเสนอในตาราง 5 และแยกตามจังหวัดปัตตานี ยะลา และนราธิวาส นำเสนอในตาราง 6

ตาราง 5

ภาพรวมของทัศนคติของกลุ่มชาติพันธุ์มลายูปาดานีที่มีต่อผู้พูดภาษามลายูปาดานีและผู้พูดภาษาไทยมาตรฐานจำแนกตามอายุของผู้บอกภาษา 3 ช่วงอายุ

คุณลักษณะ	ทัศนคติของกลุ่มชาติพันธุ์มลายูปาดานี					
	ผู้พูดภาษามลายูปาดานี			ผู้พูดภาษาไทยมาตรฐาน		
	ช่วงอายุ ที่ 1	ช่วงอายุ ที่ 2	ช่วงอายุ ที่ 3	ช่วงอายุ ที่ 1	ช่วงอายุ ที่ 2	ช่วงอายุ ที่ 3
รักพวกพ้อง	3.85	3.83	4.01	4.06	4.00	4.00
มีน้ำใจ	3.72	3.97	4.06	4.12	4.10	4.07
ขยัน	4.11	4.10	4.18	4.17	4.13	4.14
ทันสมัย	4.05	4.16	4.17	4.22	4.21	4.22
เคร่งศาสนา	3.46	3.65	3.77	3.45	3.81	3.94
มีการศึกษา	4.12	4.04	4.05	4.25	4.1	4.06
เป็นมิตร	3.91	3.92	4.00	4.08	4.02	4.15
รุนแรง	1.90	1.90	1.59	1.71	1.74	1.55
ฐานะดี	3.25	3.67	3.62	3.52	3.75	3.80
ฉลาด	3.82	3.85	3.96	4.18	3.99	4.03
มีเหตุผล	4.10	4.09	4.22	4.32	4.15	4.22
จริงใจ	3.99	4.08	4.05	4.06	4.07	4.02
รวม	3.69	3.77	4.14	3.84	3.83	3.85

เมื่อวิเคราะห์ค่าคะแนนเฉลี่ยของทัศนคติของกลุ่มชาติพันธุ์มลายูปาดานีที่มีต่อผู้พูดภาษามลายูปาดานีและผู้พูดภาษาไทยมาตรฐานตามช่วงอายุ พบว่ากลุ่มตัวอย่างช่วงอายุ 60 ปีขึ้นไปมีทัศนคติต่อผู้พูดภาษาของชาติพันธุ์ตนเองและผู้พูดภาษาไทยมาตรฐานดีกว่าอีก 2 ช่วงอายุ โดยมีค่าคะแนนเฉลี่ย 4.14 ต่อ 3.85 ในขณะที่ช่วงอายุ 20-30 ปี และ 40-50 ปีมีทัศนคติที่ดีต่อผู้พูดภาษาไทยมาตรฐานมากกว่าผู้พูดภาษาของกลุ่มชาติพันธุ์ของตน

กลุ่มตัวอย่างทุกช่วงอายุให้ค่าคะแนนเฉลี่ยในระดับมากในทุกคุณลักษณะ ยกเว้นคุณลักษณะ “รุนแรง” ที่ได้ค่าคะแนนเฉลี่ยในระดับน้อย นอกจากนี้ กลุ่มตัวอย่างช่วงอายุ 20-30 ปี ให้ค่าคะแนนเฉลี่ยของคุณลักษณะ “เคร่งศาสนา” ในระดับปานกลางต่อผู้พูดทั้งสองภาษา โดยมีค่าคะแนนไม่ต่างกันมากนัก (4.46 ต่อผู้พูดภาษามลายูปาดานี และ 4.45 ต่อผู้พูดภาษาไทยมาตรฐาน) และให้ค่าคะแนนเฉลี่ยต่อคุณลักษณะ “ฐานะดี” ต่อผู้พูดภาษามลายูปาดานี ในระดับปานกลาง (3.25)

คุณลักษณะที่ผู้บอกภาษาทุกช่วงอายุให้คะแนนสูงสุด 3 อันดับแรกเหมือนกันต่อผู้พูดภาษามลายูปาตานีมี 2 คุณลักษณะ คือ ชยัน และมีเหตุผล ส่วนคุณลักษณะที่กลุ่มตัวอย่างทุกช่วงอายุให้คะแนนสูงสุด 3 อันดับแรกเหมือนกันต่อผู้พูดภาษาไทยมาตรฐานมี 2 คุณลักษณะ คือ มีเหตุผล และทันสมัย และคุณลักษณะที่ได้ค่าคะแนนเฉลี่ย 3 อันดับท้ายเหมือนกันในผู้พูดภาษามลายูปาตานีและผู้พูดภาษาไทยมาตรฐาน คือ เครื่องศาสนา ฐานะดี และรุนแรง

เมื่อวิเคราะห์ค่าคะแนนเฉลี่ยของทัศนคติของกลุ่มชาติพันธุ์มลายูปาตานีที่มีต่อผู้พูดภาษามลายูปาตานีและผู้พูดภาษาไทยมาตรฐานตามช่วงอายุในแต่ละจังหวัด พบว่าในจังหวัดปัตตานี กลุ่มตัวอย่างที่มีทัศนคติต่อผู้พูดภาษามลายูปาตานีดีเรียงจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ช่วงอายุ 60 ปีขึ้นไป ช่วงอายุ 40-50 ปี และช่วงอายุ 20-30 ปี และมีทัศนคติต่อผู้พูดภาษาไทยมาตรฐานเรียงจากมากไปหาน้อยดังนี้ ช่วงอายุ 60 ปีขึ้นไป ช่วงอายุ 20-30 ปี และช่วงอายุ 40-50 ปี ในจังหวัดยะลา กลุ่มตัวอย่างที่มีทัศนคติดีต่อผู้พูดภาษามลายูปาตานีมากที่สุดคือช่วงอายุ 40-50 ปี รองลงมาคือช่วงอายุ 60 ปีขึ้นไป และช่วงอายุ 20-30 ปี ตามลำดับ ส่วนกลุ่มตัวอย่างที่มีทัศนคติดีต่อผู้พูดภาษาไทยมาตรฐานมากที่สุดคือช่วงอายุ 20-30 ปี รองลงมาคือช่วงอายุ 40-50 ปี และช่วงอายุ 60 ปีขึ้นไป ตามลำดับ ในจังหวัดนราธิวาส กลุ่มตัวอย่างที่มีทัศนคติดีต่อผู้พูดภาษามลายูปาตานีมากที่สุดคือช่วงอายุ 60 ปีขึ้นไป รองลงมาคือช่วงอายุ 40-50 ปี และช่วงอายุ 20-30 ปี ตามลำดับ ส่วนกลุ่มตัวอย่างที่มีทัศนคติดีต่อผู้พูดภาษาไทยมาตรฐานมากที่สุดคือช่วงอายุ 60 ปีขึ้นไป รองลงมาคือช่วงอายุ 40-50 ปี และช่วงอายุ 20-30 ปี ตามลำดับ

กลุ่มตัวอย่างในจังหวัดปัตตานีทุกช่วงอายุให้ค่าคะแนนเฉลี่ยในระดับมากทุกคุณลักษณะ คุณลักษณะ “เครื่องศาสนา” และ “ฐานะดี” ที่กลุ่มตัวอย่างช่วงอายุ 20-30 ปีให้ค่าคะแนนเฉลี่ยระดับ “ปานกลาง” ต่อ ผู้พูดภาษามลายูปาตานี (3.35 และ 3.25 ตามลำดับ) กลุ่มตัวอย่างในจังหวัดยะลาทุกช่วงอายุให้ค่าคะแนนเฉลี่ยในระดับมากทุกคุณลักษณะ ยกเว้นคุณลักษณะ “ฐานะดี” ที่กลุ่มตัวอย่างช่วงอายุ 20-30 ปีให้ค่าคะแนนเฉลี่ยระดับ “ปานกลาง” ต่อผู้พูดภาษามลายูปาตานี (3.38) กลุ่มตัวอย่างในจังหวัดนราธิวาสทุกช่วงอายุให้ค่าคะแนนเฉลี่ยในระดับมากทุกคุณลักษณะ ยกเว้นคุณลักษณะ “เครื่องศาสนา” “ฐานะดี” “มีความเป็นธรรม” และ “ตรงต่อเวลา” ที่กลุ่มตัวอย่างช่วงอายุ 20-30 ปีให้ค่าคะแนนเฉลี่ยระดับ “ปานกลาง” ต่อผู้พูดภาษามลายูปาตานี (3.45, 3.13, 3.45 และ 3.30 ตามลำดับ) และให้ค่าคะแนนเฉลี่ยระดับ “ปานกลาง” ต่อผู้พูดภาษาไทยมาตรฐาน (3.22)

ตาราง 6

ทัศนคติของกลุ่มชาติพันธุ์ลาวยูปาทามิในจังหวัดปัตตานี ยะลา และนราธิวาส ที่มีต่อผู้พูดภาษามลายูปาทามิและผู้พูดภาษาไทยมาตรฐานเจ้าของบ้านของ ผู้บอกภาษา 3 ช่วงอายุ

คุณลักษณะ	ทัศนคติของกลุ่มชาติพันธุ์ลาวยูปาทามิ														
	ปัตตานี			ยะลา			นราธิวาส			ผู้พูดภาษา					
	ผู้พูดภาษา มลายูปาทามิ	ผู้พูดภาษา ไทยมาตรฐาน	ผู้พูดภาษา มลายูปาทามิ	ผู้พูดภาษา ไทยมาตรฐาน	ผู้พูดภาษา มลายูปาทามิ	ผู้พูดภาษา ไทยมาตรฐาน	ผู้พูดภาษา มลายูปาทามิ	ผู้พูดภาษา ไทยมาตรฐาน	ผู้พูดภาษา มลายูปาทามิ	ผู้พูดภาษา ไทยมาตรฐาน	ผู้พูดภาษา มลายูปาทามิ	ผู้พูดภาษา ไทยมาตรฐาน			
	1	2	3	1	2	3	1	2	3	1	2	3	1	2	3
รักพวกท้องถิ่น	4.05	3.9	4.07	4.25	4.00	4.05	3.87	4.02	4.11	4.06	4.05	3.62	3.72	3.95	3.83
มีน้ำใจ	3.82	3.92	3.97	4.17	4.10	4.1	3.85	4.22	4.18	4.27	4.26	3.51	3.78	4.03	3.93
ซื่อสัตย์	4.12	4.10	4.27	4.15	4.12	4.25	4.26	4.40	4.28	4.37	4.41	4.25	3.95	3.82	4.00
ทันสมัย	4.10	4.15	4.35	4.20	4.25	4.32	4.27	4.52	4.27	4.47	4.40	4.21	3.80	3.81	3.88
เคร่งครัด	3.35	3.62	3.67	3.52	3.77	3.95	3.58	3.60	3.86	3.62	3.83	4.00	3.45	3.73	3.77
มีการศึกษา	4.22	4.02	4.12	4.17	4.17	4.17	4.32	4.42	4.27	4.36	4.27	4.17	3.82	3.68	3.77
เป็นมิตร	3.97	3.90	3.95	4.15	4.10	4.15	4.17	4.07	4.17	4.31	4.06	4.20	3.58	3.81	3.88
ซื่อตรง	1.70	1.80	1.62	1.80	1.62	1.52	1.71	1.66	1.55	1.56	1.63	1.57	2.28	2.23	1.61
ฐานะดี	3.25	3.77	3.52	3.50	3.77	3.9	3.38	3.56	3.72	3.57	3.76	3.62	3.13	3.67	3.63
ฉลาด	3.87	3.85	3.90	4.22	4.07	3.95	4.00	4.175	4.03	4.33	4.07	4.11	3.6	3.55	3.96
มีเหตุผล	4.05	4.10	4.25	4.27	4.12	4.27	4.21	4.31	4.31	4.40	4.31	4.28	4.06	3.87	4.10
จริงจัง	3.95	4.15	4.12	3.95	4.02	3.95	4.12	4.27	4.13	4.33	4.28	4.16	3.90	3.83	3.90
รวม	3.70	3.77	3.81	3.86	3.84	3.88	3.81	3.92	3.89	3.97	3.94	3.89	3.55	3.62	3.70
													3.73	3.73	3.77

ส่วนคุณลักษณะ “รุนแรง” กลุ่มตัวอย่างให้คะแนนเฉลี่ยในระดับ “น้อย” ตรงกัน โดยช่วงอายุ 60 ปีขึ้นไปให้คะแนนเฉลี่ยในระดับที่น้อยที่สุดเมื่อเทียบกับอีก 2 ช่วงอายุ อย่างไรก็ตาม กลุ่มตัวอย่างในจังหวัดนราธิวาสช่วงอายุ 20-30 ปี และ 40-50 ปี ให้ค่าคะแนนเฉลี่ยต่อผู้พูดภาษามลายูปาตานีสูงกว่าผู้พูดภาษาไทยมาตรฐาน

คุณลักษณะที่กลุ่มตัวอย่างทุกช่วงอายุในจังหวัดปัตตานีให้คะแนนสูงสุด 3 อันดับแรกเหมือนกันต่อผู้พูดภาษามลายูปาตานี คือ ทันสมัย และขยัน ส่วนคุณลักษณะที่กลุ่มตัวอย่างทุกช่วงอายุให้คะแนนสูงสุด 3 อันดับแรกต่อผู้พูดภาษาไทยมาตรฐานเหมือนกันมี 1 คุณลักษณะ คือ มีเหตุผล และคุณลักษณะที่ได้ค่าคะแนนเฉลี่ย 3 อันดับท้ายเหมือนกันในผู้พูดทั้ง 2 ภาษา คือ เครื่องศาสนา ฐานะดี และรุนแรง

ในจังหวัดยะลา คุณลักษณะที่กลุ่มตัวอย่างทุกช่วงอายุในจังหวัดยะลาให้คะแนนสูงสุด 3 อันดับแรกเหมือนกันต่อผู้พูดภาษามลายูปาตานีมี 2 คุณลักษณะ คือ ทันสมัย และขยัน ส่วนคุณลักษณะที่กลุ่มตัวอย่างทุกช่วงอายุให้คะแนนสูงสุด 3 อันดับแรกเหมือนกันต่อผู้พูดภาษาไทยมาตรฐาน คือ ทันสมัย มีเหตุผล ขยัน และคุณลักษณะที่ได้ค่าคะแนนเฉลี่ย 3 อันดับท้ายตรงกันต่อผู้พูดทั้ง 2 ภาษา คือ เครื่องศาสนา ฐานะดี และรุนแรง

คุณลักษณะที่กลุ่มตัวอย่างทุกช่วงอายุในจังหวัดนราธิวาสให้คะแนนสูงสุด 3 อันดับแรกเหมือนกันต่อผู้พูดภาษามลายูปาตานีมี 2 คุณลักษณะ คือ มีเหตุผล และขยัน และคุณลักษณะที่ได้ค่าคะแนนเฉลี่ย 3 อันดับท้ายเหมือนกันในผู้พูดภาษามลายูปาตานีมี 2 คุณลักษณะ คือ ฐานะดี และรุนแรง ส่วนคุณลักษณะที่กลุ่มตัวอย่างทุกช่วงอายุให้คะแนนสูงสุด 3 อันดับแรกต่อผู้พูดภาษาไทยมาตรฐานเหมือนกันมี 2 คุณลักษณะ คือ ทันสมัย มีเหตุผล และคุณลักษณะที่ได้ค่าคะแนนเฉลี่ย 3 อันดับท้ายในผู้พูดภาษาไทยมาตรฐานเหมือนกันมี 1 คุณลักษณะ คือ รุนแรง

สรุปและอภิปรายผล

การศึกษาคั้งนี้เป็นการศึกษาทัศนคติของกลุ่มชาติพันธุ์มลายูปาตานีที่มีต่อภาษาของตนเองและภาษาไทยมาตรฐานในด้านคุณลักษณะต่าง ๆ ของผู้พูดภาษาทั้งสอง ซึ่งเป็นหัวข้อที่ยังไม่เคยมีการศึกษามาก่อน ก่อนหน้านี้ Premsrirat et al. (2007, p. 44) ศึกษาทัศนคติทางตรงจากการใช้แบบสอบถาม เพื่อศึกษาทัศนคติต่อภาษาของคนไทยมุสลิมที่พูดภาษามลายูปาตานี ผลการศึกษาพบว่าผู้ให้ข้อมูล ซึ่งเป็นคนที่อาศัยอยู่ในจังหวัดปัตตานี ยะลา และนราธิวาส มีทัศนคติทางบวกกับภาษามลายูถิ่นมากที่สุด รองลงมาคือภาษาไทยกลาง

ในการศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้เทคนิคพรางเสียงคู่ (Matched-guise technique) ทำให้ทราบถึงทัศนคติของผู้ให้ข้อมูลต่อคุณลักษณะต่าง ๆ ของผู้พูดภาษา และพบข้อมูลที่แตกต่างไปจากงานวิจัยที่ผ่านมา โดยผลการศึกษาไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ว่ากลุ่มชาติพันธุ์มลายูปาดานีทั้งเพศชายและเพศหญิงในจังหวัดปัตตานี จังหวัดยะลา และจังหวัดนราธิวาสมีทัศนคติต่อผู้พูดภาษามลายูปาดานีดีกว่าผู้พูดภาษาไทยมาตรฐาน และกลุ่มชาติพันธุ์มลายูปาดานีที่มีอายุน้อยมีทัศนคติต่อผู้พูดภาษาไทยมาตรฐานดีกว่าผู้พูดภาษามลายูปาดานี

ผลการศึกษาแสดงให้เห็นว่า กลุ่มชาติพันธุ์มลายูปาดานีมีทัศนคติที่ดีต่อผู้พูดภาษาไทยมาตรฐานในทุกด้านและอยู่ในระดับมาก เมื่อแยกตามเพศและช่วงอายุของกลุ่มตัวอย่าง ผลการศึกษายังคงแสดงให้เห็นได้อย่างชัดเจนด้วยค่าเฉลี่ยที่พบว่ากลุ่มชาติพันธุ์มลายูปาดานีทุกเพศ ทุกช่วงอายุ มีทัศนคติที่ดีต่อผู้พูดภาษาไทยมาตรฐานเป็นอย่างมาก ซึ่งสิ่งนี้แสดงนัยให้เข้าใจได้ว่าเมื่อมีทัศนคติที่ดีต่อผู้พูดภาษาไทยมาตรฐาน ย่อมมีทัศนคติที่ดีต่อภาษาไทยมาตรฐาน ซึ่งก็เป็นภาษาราชการของประเทศด้วย ตามหลักการและแนวคิดทัศนคติต่อภาษาที่กล่าวว่าภาษามีความสัมพันธ์กับตัวผู้พูด การมีทัศนคติต่อผู้พูดภาษาจึงหมายถึงรวมถึงการมีทัศนคติที่มีต่อภาษานั้น ๆ ด้วย

เมื่อเทียบเคียงผลการศึกษาของงานวิจัยครั้งนี้กับผลการศึกษาของ Chanyam (2002, p. 39) ซึ่งเป็นอีกงานวิจัยหนึ่งที่ใกล้เคียงกัน โดยนิรมล จันทรย์แย้มศึกษาทัศนคติต่อภาษาไทยถิ่นใต้และภาษาไทยถิ่นกรุงเทพจากนักศึกษาสถาบันเทคโนโลยีราชมงคลจำนวน 297 คน เมื่อเปรียบเทียบผลการศึกษาพบว่ามีความสอดคล้องกันในส่วนของผลรวมค่าคะแนนเฉลี่ยของทัศนคติที่กลุ่มตัวอย่างมีต่อผู้พูดภาษาไทยถิ่นใต้และผู้พูดภาษาไทยถิ่นกรุงเทพ ซึ่งนิรมล จันทรย์แย้มพบว่า กลุ่มตัวอย่างให้ค่าคะแนนเฉลี่ยกับภาษาไทยถิ่นกรุงเทพสูงกว่าภาษาไทยถิ่นใต้ (3.68 และ 3.38) เช่นเดียวกับที่พบในงานวิจัยนี้

คุณลักษณะที่กลุ่มตัวอย่างให้ค่าคะแนนเฉลี่ยสูงสุดต่อผู้พูดทั้ง 2 ภาษา คือ ทันสมัย ชยัน และมีเหตุผล โดยกลุ่มตัวอย่างให้ค่าคะแนนเฉลี่ยในคุณลักษณะ “ชยัน” ต่อผู้พูดภาษามลายูปาดานีมากที่สุด และให้ค่าคะแนนเฉลี่ยในคุณลักษณะ “มีเหตุผล” ต่อผู้พูดภาษาไทยมาตรฐานมากที่สุด ส่วนคุณลักษณะที่ได้ค่าคะแนนเฉลี่ยในอันดับน้อยที่สุด 3 อันดับในผู้พูดทั้ง 2 ภาษา คือ เครื่องศาสนา ฐานะดี และรุนแรง โดยกลุ่มตัวอย่างให้ค่าคะแนนเฉลี่ยน้อยที่สุดในคุณลักษณะ “เครื่องศาสนา” ต่อผู้พูดทั้ง 2 ภาษาเหมือนกัน แสดงให้เห็นว่าความคิดของคนจำนวนหนึ่งที่มีต่อคนที่อาศัยอยู่ในภาคใต้ โดยเฉพาะสามจังหวัดชายแดนใต้ที่นำเหตุการณ์ความรุนแรงที่เกิดขึ้นไปผูกกับศาสนาเป็นเรื่องที่ไม่ถูกต้อง ผลการวิจัยแสดงให้เห็นชัดเจนว่าชาวมลายูปาดานีเองไม่ได้มองว่าตนเองหรือ

ผู้ใช้ภาษาแตกต่างจากตนเอง ซึ่งในงานวิจัยนี้หมายถึงผู้ใช้ภาษาไทยมาตรฐาน เครื่องศาสนาหรือให้ความสำคัญกับหลักความเชื่อของศาสนาในระดับที่สูงมากแต่อย่างใด ส่วนคุณลักษณะ “รุนแรง” เป็นอีกคุณลักษณะหนึ่งที่ผลการวิจัยแสดงให้เห็นชัดเจนว่าเป็นคุณลักษณะที่เกิดจากความคิดแบบเหมารวม (stereotype) ที่มีต่อคนภาคใต้และคนในสามจังหวัดชายแดนใต้ โดยคำว่า “รุนแรง” ในที่นี้ หมายถึงทั้งความคิดและการกระทำ ซึ่งผลการวิจัยแสดงให้เห็นว่ากลุ่มชาติพันธุ์มลายูปาตานีมองว่าตนเองและผู้ใช้ภาษาไทยมาตรฐานเป็นคนที่มีความรุนแรงในระดับน้อย ซึ่งภาพของการศึกษาในประเด็นนี้จะชัดเจนขึ้นหากมีการศึกษาในมุมมองที่ตรงกันข้ามกับงานวิจัยครั้งนี้ โดยเก็บข้อมูลเพื่อศึกษาทัศนคติที่ผู้ใช้ภาษาไทยมาตรฐานที่มีต่อตนเองและมีต่อกลุ่มชาติพันธุ์มลายูปาตานีอย่างไรก็ดี หากเป็นการศึกษาทัศนคติทางอ้อม จะต้องเลือกกลุ่มตัวอย่างที่สามารถเข้าใจภาษาทั้งสองได้ ไม่เช่นนั้นอาจเป็นการศึกษาทัศนคติทางตรง

ผลการศึกษาครั้งนี้ทำให้เข้าใจทัศนคติของกลุ่มชาติพันธุ์มลายูปาตานีที่มีต่อภาษาที่ตนใช้และจำเป็นต้องใช้ในการดำรงชีวิตประจำวัน ทำให้เห็นว่ากลุ่มชาติพันธุ์นี้มีทัศนคติที่ดีต่อการใช้ภาษาไทยมาตรฐานอย่างมาก ซึ่งหมายรวมถึงการมีทัศนคติที่ดีต่อผู้ใช้ภาษาไทยมาตรฐานด้วย จึงไม่ควรเกิดอคติหรือคิดไปเองว่ามีความแตกแยกหรือแตกต่างแต่ควรเร่งสร้างความเข้าใจอย่างถูกต้องของภาครัฐและทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องในการดำเนินการสร้างความสมานฉันท์ผ่านการสื่อสารที่เหมาะสมและเห็นถึงความสำคัญของอัตลักษณ์ของคนในพื้นที่ และสามารถนำผลที่ได้ไปใช้ในการวางแผนภาษา รวมถึงใช้ในการพิจารณาประกอบการจัดทำนโยบายภาษาแห่งชาติต่อไป

กิตติกรรมประกาศ

งานวิจัยนี้ได้รับทุนสนับสนุนจากเงินรายได้คณะมนุษยศาสตร์ ประจำปี 2561

References

- Chanyam, N. (2002). *Study of language attitude toward Thai dialects and their speakers: A case study of four campuses of Rajamagala Institute of Technology* [Unpublished master's thesis]. Mahidol University.
- Crystal, D. (1992). *The Cambridge encyclopedia of language*. Cambridge University Press.

- Garrett, P. (2010). *Attitudes to language: Key topics in sociolinguistics*. Cambridge University Press.
- Holmes, J. (2013). *An introduction to sociolinguistics*. (4th ed.). Edinburgh: Pearson Education Limited.
- Lambert, W., Hodgson, R. G., & Fillenbaum, S. (1960). Evolutional reactions to spoken languages. *Journal of Abnormal and Social Psychology*, 60, 44-51.
- Meyerhoff, M., Schloef, E., & MacLenzie, L. (2015). *Doing sociolinguistics: A practical guide to data collection and analysis*. Routledge.
- Osgood, C. E., Suci, G., & Tannenbaum, P. (1957). *The measurement of meaning*. University of Illinois Press.
- Prasithratsint, A. (1989). *Definitions in sociolinguistics*. Bangkok: Chulalongkorn University Printing House. [In Thai]
- Premssirat, S., Diphadung, S., Suwanket, E., Buasuang, A., Choosri, I., & Srichampa, S. (2004). *Ethnolinguistic maps of Thailand*. Office of the National Culture Commission. [In Thai]
- Premssirat, S., et al. (2007). *Malay dialects in Thailand: Language situation survey and language planning, language development or effective education and mass communication in southern border provinces of Thailand*. Resource Center for Documentation, Revitalization and Maintenance of Endangered Languages and Cultures, Research Institute for Languages and Cultures in Asia, Mahidol University. [In Thai]
- Royal Institute of Thailand. (2010). *Manual for Thai – based Patani Malay writing system*. Bangkok: Sahamitr Printing and Publishing Co., Ltd. [In Thai]
- Royal Institute of Thailand. (2010). *Dictionary of linguistics (Applied linguistics), Royal Institute of Thailand edition*. Rungsilp Printing Co., Ltd. [In Thai]